

VERKOSTOT JA KILPAILUOIKEUS

Ydinvoimalaprojekti, sopimus ja
korvausvastuu 11.2.2012

Professori (ma.) Antti Aine,
Helsingin yliopisto

Esityksen rakenne

- 1. Yleistä
- 2. Kilpailuanalyysin puitteet
- 3. Tutkimus- ja kehitysyhteistyön kilpailuoikeudelliset haasteet
- 4. Kilpailevaa toimintaa koskevat ehdot
- 5. Yhteenvedo

1. Yleistä

- Kilpailuoikeuden ja sopimusoikeuden väliset suhteet
- Kantavat periaatteet: keskeiset sääntelyideat
- Yhteensovittamismekanismit:
 - Kilpailuoikeus: kartellikielto, määräävän markkina-
aseman väärinkäytön kielto
 - Sopimusoikeus: hyvän tavan vastaisuuden kielto,
oikeuden väärinkäytön kielto, sovittelu,
sopimuksentekovelvollisuus

- Yhteensovittamistilanteet
 - Verkostot
 - Riippuvuussuhteet
 - Jne.
- Pyrkimys oikeusjärjestyksen systemaattisuuden edistämiseen
- Suuntaviivat käytännön soveltamistilanteiden ratkaisemiseen

2. Kilpailuanalyysin puitteet

- SEUT 101(1) artiklan kartellikielto
 - Kilpailua rajoittava tarkoitus – kilpailua rajoittavat vaikutukset
 - Sopimuksen päämäärien jäsentäminen
 - Relevanttien markkinoiden määrittäminen

- EUT-sopimuksen 101(3) artiklan mukainen poikkeaminen kartellikiellosta
 - Tehokkuusedut (kustannukset, laatu)
 - Kuluttajien saama kohtuullinen osuus
 - Rajoitusten välttämättömyys
 - Kilpailun säilyminen markkinoilla

- Markkinaolosuhteiden jäsentäminen
 - Sopimusosapuolten markkinaosuudet
 - Kilpailijoiden markkina-asetat
 - Markkinoiden keskittymisaste
 - Markkinoille tulon esteet
 - Rinnakkaisten sopimusjärjestelyiden kumulatiiviset vaikutukset
 - Markkinatilanteen alttius muutokselle

3. T&K-yhteistyön kilpailuoikeudelliset haasteet

- T&K-yhteistoiminnan erilaiset muodot
- Toiminnan tehokkuusvaikutuksien identifiointi
- Relevanttien markkinoiden määrittäminen (esim. nykyiset tuotteet / uudet tuotteet / innovaatiotoiminta): ajallinen ulottuvuus
- Yhteydet rinnakkaisten markkinoiden välillä

- Markkinaosuuksien määrittäminen (RPA: osapuolten yhteenlaskettu 25 %:n markkinaosuus soveltamisrajana)
- Kilpailijoiden ja potentiaalisten kilpailijoiden asema
- Kilpailun muodostumisen tapa
- T&K-yhteistoiminnan välttämättömyys tulosten saavuttamisen kannalta

- Yhteistoiminnan kattama ala
- Mustan listan ehdot (RPA)
- Kolmansien tahojen mahdollisuudet tulosten hyödyntämiseen
- Yhteistoimintaan liittyvien rajoitusten asiallinen ja ajallinen ulottuvuus

4. . Kilpailevaa toimintaa koskevat ehdot

- Sopimusjärjestelyn päämäärät
- Relevanttien markkinoiden määrittäminen
- SEUT 101 artiklan mukainen arviointi
- SEUT 102 artiklan mukainen arviointi

5. Yhteenveto

- Verkostomaisen yhteistoiminnan erisuuntaiset vaikutukset
- Kuluttajien asema
- Rajoitusten välttämättömyys
- Tarkastelun dynaamisuus
- Kilpailuoikeudellinen riskienhallinta
- Yhteistyön merkitys kilpailuanalyysin kannalta